

Volivci iz Dornave so predlagali zgraditev žel. postajališča Dornava

V dornavski osnovni šoli se je zbral v nedeljo zvečer 12. marca t. l. 38 žen in deklet ter 80 moških fantov iz Dornave ter Mezgovca, ker so vedeli, da bo na tem zborovanju govoril kandidat volivnega okraja Ptuj-desni breg, tov. dr. Jože Potrč, minister za znanost in kulturo pri vladi LRS in član Politbiroja CK KPS.

Pri vstopu kandidata v šolski razred so ga volivci s ploskanjem sprejeli. Po otvorenem nagovoru tov. Erkerja je imel tov. dr. Potrč kratek govor.

V domačih besedah je vodil misli zborovalcev preko vrste važnih razvojnih sprememb v naši državi, ki so dokaz velikega napredka, navedel jim je več primerov iz razvoja demokracije v vzhodnih in zapadnih državah ter nakazal perspektive za nadaljnjo graditev socializma pri nas.

Kmetje in delavci iz Dornave in Mezgovca poznajo iz časopisov in radia posebno našega razvoja. Ob marsikaterem ukrepu ljudske oblasti so priznali pravilnost linije vlade FLRJ in CK KPJ na čelu s tov. Titom. Mnogi med njimi cenijo naše dosedanje pridobitve, nekateri pa pozabljajo na velike gospodarske spremembe, ki so predstavljele za naše ljudstvo zadoščenje za prejšnje izkoriščanje, za izkoriščevalce pa so pomenile neizprosno udarce. Naša rudarska bogastva, naša neodvisnost in volja naših narodov za dvig kmetijstva in industrije ter borba za boljše življenje so dale večini naših delovnih ljudi pobudo za maksimalne napore. Laži in klevete informiroja o našem zapadanju pod vpliv imperializma niso mogle vzeti našim ljudem moči, da ne bi mogli misliti s lastnimi možgani. Dvajset milijonov dolarjev posojila je samo malenkostna pomoč za nabavo strojev za rudarstvo, kar pa ni vezano na nikake politične koncesije. Graditev tovarne aluminija v Strnišču, nove elektrarne ter številne tovarne v državi predstavljajo veike stvari za naš napredek. Izkoriščanje v predpripravljeni Jugoslaviji ni dalo našemu ljudstvu možnosti graditve težke industrije. V državi brez izkoriščanja kot je nova Jugoslavija, si bo lahko ljudstvo ustvarilo boljše življenjske pogoje. Vse to je v zvezi s težavami, ki jih dan za dnem premagujejo delavci in kmetje ter delovna inteligenca.

Ves kandidatov govor so volivci pozorno poslušali. Vseboval je vrsto zani-

mivih dejstev iz dosedanjih naporov in uspehov in iz perspektive za bodoče ustvarjanje. Za referat so se volivci kandidatu zahvalili s ploskanjem.

V diskusiji se je oglasilo več volivcev in volivk. Obvezna oddaja živine in koruze ter zgraditev železniškega postajališča v Dornavi so bili osrednji predmeti diskusije.

Tov. Vuzem Jože je kritiziral napake pri odkupu živine in je navedel primer 72-letnega Bratuša Ožbaltja, ki je oddal brejo kravo z malo zamudo. Plačati mora zraven škode, ki jo ima z izgubo breje krave, še din 4000 kazni. Tov. Jurij Anton je ogorčen zaradi zamenjave krave za telico, pri čemer odkupno podjetje ni upoštevalo razlike v teži med kravo in telico. Tov. Zagoršek Neža iz Dornave se je v diskusiji dotaknila načina razdelitve obvezne oddaje koruze. Volivci iz Dornave smatrajo kot nepravilno, da spada Dornava in prvi, Mezgovci v drugi in Juršinci v tretji mlekarski okoliš. Na travnikih se ne vpoštevajo škode, ki je nastala zaradi razvoja zemlje ob regulaciji Pesnice. Istovčasno so prosili kandidata tov. dr. Jože Potrča, da bi podprl na merodajnem mestu njihov predlog za zgraditev železniškega postajališča Dornava, ki bi bilo le 300 metrov od vasi, dočim morajo hoditi sedaj na postajo v Moškancje ali v Ptuj. Postajališče Dornava bi koristilo tudi ljudstvu iz Pacinja, Polensaka in Brezovca. Zgradbo bi zgradili ob prostovoljnem delu in tudi denarne prispevke bi zbrali za material. Od ostalih vprašanih je bilo najvažnejše vprašanje materiala za popravilo obtube kmetov in njihovih družinskih članov. Za kožo dobljeni podplati ne zadoščajo tudi za popravilo.

Kandidat tov. dr. Jože Potrč je našel za vsaki problem načelni odgovor. Za reševanje vseh lokalnih problemov je prikazal nujnost sodelovanja Fronte s KLO zlasti v borbi proti nepravilnostim, ki jih povzročajo "hote ali nehote" pododinci pri izvrševanju terenske službe.

Zborovanje se je končalo v živahnem razpoloženju. Volivci so videli, da je kandidat tov. dr. Jože Potrč dobro seznanjen o vseh važnejših problemih podeželja. Kandidat tov. dr. Jože Potrč pa se je prepričal, da bodo šli Dornavčani polnoštevilo 26. marca t. l. na volišče.

Glas množice je na predvolitvah zborovanih odkril krivice in krivce

Desetine predvolitvah sestankov in zborovanj so v ptujskem okraju služile seznanjanju delavcev in kmetov s politiko vlade FLRJ in CK KPJ, med tem ko so na drugi strani volivci na predvolitvah zborovanjih našli priliko za diskusijo s kandidatom tov. Dušanom Kvodom, generalnjantantom JA in članom Glavnega odbora OF Slovenije ter s tov. dr. Jožetom Potrčem, ministrom za znanost in kulturo pri vladi LRS in članom Politbiroja CK KPS ter njunima namestnikoma tov. Kovarčičem Zlatkom in tov. Lackom Milanom.

V diskusiji so delovni ljudje iz ptujškega okraja kandidata priznali, da so za socializem, za politiko vlade FLRJ, za linijo CK KPJ, da so za red in pravico ter da jih močno motijo nekatere krivice, ki so ožigosane v ustavi in ki jih morajo prenašati zaradi nekaterih brezvestnih uslužbencev iz državnega aparata.

Razumljivo je, da je moralo priti na dan, da je bilo lani najmanj 14 kmetov odvzeto in transferirane več glav goveje živine, pitanih prašičev, konj z opremo vred, masti, radioaparatur in koles, o čemer nimajo kmetje potrdil, kdo jih je odvzel, prevzemniki pa nimajo potrdil, komu so te stvari oddali ali predali, poverjenosti za finance pri OLO nima za te stvari odpisanih davkov itd. To so pojavi nereda, s katerimi se razumljivo ne morejo kmetje sprijazniti, ker trpijo škodo oni in država. Takih pojavov pa je mogoče še več, vendar mnogi niti niso znanj kontrolnim organom oblasti.

Ker gradimo družbeno gospodarstvo, ker se borimo za družbeni red in pravico, ni mogoče ostati samo pri ugotovitvah napak, temveč je nujno, da je treba poseči tudi po ukrepih, ker je malo verjetno, da bi nepošteni poedinci s prepričevanjem spremenili svojo razdiralno taktiko na terenu.

Javni tožilec za ptujski okraj je oddal pripor Golob Tomaža iz Dornave št. 11, Mernik Jožeta, uslužbenca Živnoprometa v Ptuj in Horvat Franca, uslužbenca finančnega poverjenstva v Ptuj, ki so s svojim izvrševanjem službe jemali ugled ljudske oblasti, kmetom pa so povzročali škodo. Zato bodo primerno kaznovani glede na dejanja, ki so že v preiskavi dognana in ki bodo še odkrita.

Golob Tomaž iz Dornave je bil davčni izterjevalec. Pri izterjevanju devka je izdal strankam potrdila o plačanem davku. Ta potrdila pa niso vsebovala celotnega plačanega zneska. Nekaj je odbijal za svoje stroške in dnevnice, in sicer zneske od 20 ter celo več kot 100 din.

Mernik Jože, uslužbenec Živnoprometa v Ptuj, si je na KLO Slavšina ponaredil posamezne sezname kmetov, ki so bili določeni, da plačajo akontacijo za prvo četrtletje 1950. Pri izterjevanju je zahteval od kmetov od 50 do 300 din in več kot bi morali resnično plačati po seznamu, ki ga je sestavil tov. Korotaj Jože na poverjenstvu za finance v Ptuj, ki je hodil na pomoč KLO Slavšina.

Horvat Franc, uslužbenec finančnega poverjenstva v Ptuj, si je nepravilno prisvojil pri davku 1000 din, radioaparatur in ene sanj. Kmetu Jeremku iz Sel

je nepravilno znižal davek za 18.000 din. V KLO Stojnici je kmetom nepravilno tolmačil davčno osnovo in jim grozil, da bodo izseljeni, če ne bodo šli volit S terena je prinašal poverjenstvu lažne podatke o pobranih davkih.

Takih primerov ni mogoče opravičiti z napakami, ki se delajo ob obilnem delu, neznanju itd.

V kolikor je takih pojavov več in jih prizadeti lahko dokažejo, je razumljivo, da bo ljudska oblast povzročitelj takih krivic in nepravilnosti klicala na odgovornost in jih kaznovala ter oškodovanim dokazala, da ljudska oblast dosledno izvaja enakopravnost pred zakonom in da ne dopušča povzročanja škode in krivic svojim državljanom.

Ns.

Kako tekmuje mladina na časi volitev v Zvezno skupščino

Mladinski aktivji so na vaseh, v podjetjih in ustanovah sprejemali tekmovalne obveznosti na časi volitev v Zvezno skupščino. Mnogi aktivji so do danes dosegli lepe uspehe pri svojem delu. Še bolj so se zazgrili v izvršitev plana, za izvršitev svojih obveznosti.

Aktiv Tovarne perla v Ptuj je sprejel obveznost, da bo tekmoval za večjo storilnost dela v svojem podjetju. Obvezal se je, da bodo vsi člani organizacije dosegli in presegle postavljene norme. Obveznost dnevno izpolnjujejo. Mladinke, ki pred tekmovanjem svoje norme niso dosegle, jo danes prekoračujejo za 3—5 odst. Dne 10, 3. so tekmovala za večjo storilnost dela. Doseženi so bili naslednji rezultati:

Kramberger Marija je dosegla 220, Kolarič Marija 178, Slatič Terezija 189, Korpar Štefka 126 in Vertič Marija 118 odst. postavljene norme.

Ti uspehi nam dokazujejo, da člani mladinske organizacije v Tovarni perla častno izvršujejo sprejete obveznosti. Tekmovali bodo še v naprej, ker vedo, da bodo na ta način mnogo doprinesli k pravočasnemu izvrševanju plana podjetja.

Mladinski aktiv Spuhlja ne zaostaja za drugim aktivji. Upoštevat moramo, da se je aktiv šele pred kratkim ustanovil. Danes dosega že lepe uspehe. Napovedal je tekmovanje aktivu Budina v več točkah. Pripravlja se na kulturno prireditev, katero bo imel v začetku aprila — v čast volitev. Ima redne organizacijske in študijske sestanke. Spoznali so se z delom Ljudske skupščine. Studirajo članki naših državnih voditeljev. Organizirajo izlet aktivja v naše krasno Primorje. Na dan 26. marca bodo šli skupno na volišče, kurili kres, okrasili volišče in imeli budnico.

Mladina na ekonomiji v Strnišču je ustanovila mladinsko delovno brigado. Na ta način bo lahko pravočasno opravila vsa poljska dela in delala po normah.

Imenovani aktivji naj nam bodo v vzgled — posnemajte jih!

Tudi žene v Ptujju pridno delajo

Antifašistična fronta žena v Ptujju je imela 10. marca plenum. Zastopani so bili vsi tereni, samo Budina in Bretje ne. Tov. Kancel Julka je kot predsednica AFŽ v Ptujju otvorila plenum s pozdravom vsem navzočim. Podala je politično poročilo ter ugotovila, da sta bila urejena in izpopolnjena dva terenska AFŽ odbora. Pozdravila in predstavila je nove odbornice, želeč jim lepim uspehom pri delu v AFŽ organizaciji. Nato so sledila poročila sekretark po terenih, ki so pokazala, da so tereni pridno delali. Le teren Turnišče ne more priti v pravi tempo. Terena Breg in Vičava prednjačita. Otvorila sta skupno z OF organizacijo vsak svojo terensko knjižnico. Nekateri tereni so imeli predavanja o davci. Žene so delale copate za otroke v DID-u in šivale plenice za jaši. Delale in pomagale so v mlečni kuhinji ter imajo lepo število ur prostovoljnega dela, ki pa bodo objavljena šele aprila, ker je tekmovanje podaljšano do konca marca.

Proslava 8. marca v Gorišnici

V prijetnem razpoloženju so 8. marca t. l. končale žene iz Gorišnice zimski bralni krožek. Razšle so se z najboljšim vtisom. Lepo je bilo!

Iste vtise so odnesle žene tudi s proslave za 8. marec, ki se je vršila v lepo in prijetno okrašen sobi gorišniške šole. Tov. Kunčeva je pozdravila žene v smislu še večje vzajemnosti in strnjajna na fronti pravice, v smislu, naj bi ne bila nobena žena več le nema opazovalka življenja, ampak njega živi člen.

Mladinke 3. razr. višje sedemletke so pod vodstvom načelnice tov. Mlinarič Marije izvedle zelo lepo in vsebinsko utemeljeno reportažo »Naše žene«, ki so jo same sestavile. Izvedba tega dela, ki ga je smatrali za pravo umetnino, je žela med ženami veliko priznanje.

Priznanje in vso srčno naklonjenost je želi tudi desetletni »umetnik« Mulej Tonček, ki je pogumno odigral s tovarišico Kirbišev dveh štirodni skladbi. Za »umetnikom« Tončkom niso hoteli kar nič zaostajati drugi mladi »umetniki«: Marinka — solistka, Pavla — altistka, Martina — s harmoniko in še in še. Mla-

Gradilišče „Gradis“ v Strnišču si je drugič priborilo prehodno zastavo CO ZSJ

Delovni kolektiv »Gradis« v Strnišču si je drugič priboril prehodno zastavo resorznega ministrstva za CO ZSJ ter visoko denarno nagrado 250.000 din in časten naslov »Zasluzni delovni kolektiv«.

Na svečanost, ki je bila 9. t. m. je prišlo veliko število gostov, med njimi pomočnik zveznega ministra za gradnje tov. ing. Valentinčič Jože, pomočnik ministra za gradnje LRS ing. Milha Gašper, član CO ZSJ tov. Gagič Velemir, član CO ZSJ tov. Plevnik, tajnik republiškega odbora gradbincev tov. Šubašič, glavni direktor podjetja tov. ing. Muravija, zastopnik sindikalnih in partijskih organizacij ter šefinženirji in zastopniki raznih gradbenih podjetij Slovenije.

Goste in delavstvo je pozdravil v imenu kolektiva šefinženir Borut Maister, ki je v kratkih besedah poudaril pomen ponovne osvojitve prehodne zastave ter predal besedo pomočniku zveznega ministra za gradnje tovarišu ing. Valentinčiču, ki je dejal:

»Tovariši gradbince! Prinašam vam iskrene čestitke in borbene pozdrave zveznega ministra za gradnje tovariša Zečeviča in celotnega delovnega kolektiva zveznega ministrstva za gradnje.

V letu 1949 ste izvršili veliko delo, za katerega ste že drugič prejeli visoko nagrado, prehodno zastavo CO ZSJ in resorznega ministrstva ter časten naslov zaslužnega delovnega kolektiva. Zvezna ocenjevalna komisija je imela zelo strok. kriterij pri ocenjevanju dela kolektivov in ponovno ugotovila, da ste drugi najboljši gradbeni kolektiv za visokogradnje v državi.

Vaša organizacijska dela je glavni do. prinos pri izvršitvi vaših planskih na-

Okrajni proračun predvideva povečanje izdatkov za prosveto, zdravstvo in soc. skrbstvo

23. februarja t. l. je bil po razpravi Okrajnega ljudskega odbora sprejet predlog proračuna za Okrajni ljudski odbor Ptuj za 1950. leto.

Letošnji proračun se od lanskega ne razlikuje samo po svoji bruto vsoti, ki znaša 97.864.000 din dohodkov in prav toliko izdatkov od lanskega leta, ker je povznan za 29% temveč tudi po tem, da so za gotove potrebe predvidene precej večje vsote, kakor so bile lanske leto. Tako se n. pr. predvideva vsota izdatkov za investicije v znesku 4.200.000 din, napram 2.960.000 din v l. 1949, za zdravstvo in soc. skrbstvo 30.320.000 din, napram 15.730.000 din v letu 1949, za prosveto in kulturo 21.949.000 din napram 19.660.000 din v letu 1949. Na drugi strani pa proračun predvideva znižanje stroškov državne uprave na 16.195.000 din napram 23.799.000 din v lanskem letu.

To so torej značilnosti letošnjega okrajnega proračuna. Iz teh značilnosti je razvidno stremenje naše ljudske oblasti v merilu okraja po neposrednem zvišanju življenjskega standarda delovnih množic.

Zanimivo je, ogledati si posamezne postavke dohodkov okrajnega proračuna. Največji del dohodkov odpade na okrajna državna gospodarska podjetja. Torej prognoiranje ustanavljanja novih okraj-

žene so tudi kritično analizirale proslavo 8. marca ter pohvalile vse vrline. Nedostatkne in napake pa bodo popravile. Nato so sprejele sledeče nove naloge:

1. Volitve. Pristopile bomo k sleherni ženi, posebno k tistim, ki stoje ob strani, ter jih prepričale o pomenu in važnosti volitev, da bodo šle vse volit. — Volitve naj pokažejo našo enotnost ter ovirajo informirojevske klevete. Naš petletni plan napreduje. Pomoč so nam odrekli, naslonili smo se na lastne sile. Uspehi in zmage nas hrabre. 2. Za DID smo napravile zadosti copat (70 parov). Zdej bomo šivale manjše copate za otroke v Decjem domu.

3. Za prvo četrtletje bomo oddale pravočasno poročila o delu žena po terenih.

4. Vplivale bomo na matere, da ne pustijo otrok v kine k nočnim in za otroke neprimernim predstavam.

5. Naša glavna naloga bo, skrb za vzgojo otrok in mladine.

A. B.

di pionirski zbor iz Gorišnice, ki je že v radio-oddaji pokazal, kaj zna, je tudi to pot »postavil celega moža«. »Nezakonska mati«, »Hasanaginica«, »Lepa Vida«, prevzetna Urška iz Prešernovega »Povodnega moža«, so bili ženski liki, ki so se se v kar mojstrski obliki prikazovali ženam iz Gorišnice. Mala »mamica« Minka, ki se je izprva malce prestrašila svojih velikih tekmovalk, je s prijetnim glasom zapela svoji mali zaspinki — uspavanko. V ubrani pesmi so nato pionirke zapele pesem »Moja mati«.

V znak priznanja za vestno izvrševanje poklica in dela med ženami so poklonile žene iz Gorišnice krajevni babici tov. Kuharič Avgusti knjigo, prav tako sta bili obdarovani tov. Belškova in Severjeva, materi, ki sta darovali svoja sinova za našo svobodo. Tov. Breč Jero, mater desetih živečih otrok pa so žene presenetile z zavojem potrebnih za dojenčka, dar ORK v Ptujju.

Živo se je dojmliva vseh žen Skrbniškova enodejanka »Skržat«, s katero je bila zaključena zelo uspešna proslava 8. marca.

M. K.

log, saj ste poznali širom države kot gradilišče, ki ima zelo razvit brigadni sistem dela, v katerem je zastopane 89 odst. celotnega delavstva. Pravilna vzgoja sindikalne in partijske organizacije sta pokazali svoje sadove in rezultate.

S temi nalogami in cilji se bomo še nadalje zagrizeno borili za uspehe kot smo se borili do sedaj, da si priborimo končno zmago — socializem. Ne sabažata informirojevecv niti njihovo klevetanje nas ne bo skrenilo s poti, po kateri nas vodita naša slavna Partija in tovariši Tito.

Delavstvo je v vlnarim odobravanjem sprejelo govor tovariša pomočnika zveznega ministra za gradnje, nakar je član CO ZSJ tovariš Gagič predal prehodno zastavo, katero je sprejel predsednik sindikalne podružnice tovariš Lorenčič ter se v imenu kolektiva zahvalil za visoko priznanje.

Sledili so pozdravni nagovori zastopnikov partijskih in sindikalnih organizacij, nakar je delavstvo posameznih sektorjev gradilišča podalo obveze za dela, ki jih bodo v terminih izvršili v čast ponovne dodelitve prehodne zastave.

S svečanostjo so bile poslana resolucije CK KPJ Beograd, Ministrstvu za gradnje FLRJ Beograd, CO ZSJ Beograd, Glavemu odboru ZSS Ljubljana in svojemu pokrovitelju ministru za gradnje LRS tovarišu Maček Ivanu.

V vseh teh obvezah se delovni kolektiv zavezuje, da si bo še v tretji pr. boril prehodno zastavo in še nadalje neomajno stopal po liniji, ki sta nam jo začrtala Partija in tovariši Tito.

Sledil je kulturni program s prijetnim družabnim večerom.

Uš.

nih in krajevnih gospodarskih podjetij ni samo stremenje po socializaciji celotnega našega gospodarskega življenja, temveč gospodarska nujnost. Iz tega izhaja dejstvo, da morajo poverjenstva in posamezni ljudski odbori stremeti k ustanavljanju vedno novih gospodarskih podjetij in k povečanju rentabilnosti že obstoječih, ker bodo le-ta vedno bolj povečevala dohodek, na drugi strani pa s povečanjem količine potrebnih potrošnih predmetov koristila delovnim ljudem.

TABORENJE

Omladina Desternika noče zaostati, to je pokazalo 10-dnevno taborenje, pri katerem je bila udeležba 100% in disciplina vzorna. Plan dela je obvladan ter so resnično dober uspeh dosegli tudi novinci letnika 1933. Za zaključek je center obiskala delegacija vojnega odseka in okraja Ptuj, omladinci pa so potem tudi svečano obljubili, da bodo svoje politično kakor vojno strokovno znanje še poglobili do konca leta, tako da bodo še nadalje vredni obdržati prehodno zastavo. Deluje tudi motokrožek ter bo v bližnjem času položilo šoferski izpit 15 mladincev.

H. J.

Govor maršala Tita v Drvaru

(Nadaljevanje s 2. strani)

kmetijstvo, ker pri nas danes intenzivno delamo ne samo v pasivnih, temveč tudi v bogatih krajih.

Tovariši in tovarišice, dejal sem, da so napake na eni in na drugi strani. Če pa so danes ugovori, da več zahtevamo od vasi, kot ji dajemo, je treba vedeti, zakaj je tako. Od vasi zahtevamo zato, da bi prehranili tisto prebivalstvo, ki se ne ukvarja s poljedelstvom. Slišali ste in veste, da imamo 5.400.000 delavcev in drugih delovnih državljanov z drugimi posli, poleg tega pa tudi prebivalstvo v pasivnih krajih, ki nima ničesar. Ta številka predstavlja tretjino našega celokupnega prebivalstva. Zato morajo tisti, ki so ostali v kmetijstvu, pridelati več, da bi prehranili sebe in te ljudi. Njihova bremena se morajo razdeliti enakomerno, kolikor mogoče bolj enakomerno. Vem, da se obremenitve ne razporejajo vedno enakomerno, da so tudi nepravilnosti, da človeku večkrat izpraznijo podstrežje in ne pustijo ničesar, da ne računajo s tem, da mu bo treba pozneje spet dati, ker v naši državi niti enega človeka ne smemo pustiti, da bi umrl od lakote. Vem za take nepravilnosti pri odkupu. Organ na terenu dobi številko in včasih dela šablonsko, ne da bi vprašal, kdo ima in kdo nima.

Seveda so tudi ljudje, ki skrivajo je mnogo takih, ki nečesto izpolnijo svoje obveznosti do države. So pa tudi siromaki, ki nimajo. So tudi tak, ki so že izpolnili obveznosti, ki so obremenitvi prostovoljno zadostili in dali od srca, toda tisti, ki izvajajo odkup, spet zahteva, če mu še manjka, in tudi tretji pride. Do tega nimajo pravice in to je nepravilno. To so nepravilnosti, ki jih delajo posamezni organi odkupnega aparata in ljudske oblasti. Proti temu se bomo borili in letos bomo storili najbolj odločne ukrepe proti vsem takim dejanjem nekaterih naših ljudi, ki delajo neodgovorno, ne da bi razumeli, v kako veliko škodo je to za našo državo, ker nam tako delo dela tudi politične neprilike in povzroča, da posamezniki izgubljajo zaupanje v tako oblast in državo avtoriteto. Oblast mora biti pravična, tovariši. Biti mora stroga, toda pravična do vsakega.

Zaradi takih napak se dogaja, da ljudje ne sejejo radi. To se ne tiče toliko vas v Drvaru, govorim o kmetih nasploh. Imamo kraje, kjer so kmetje izgubili interes za setev, ali posejajo samo malo in redko, posejajo na 5 ali 6 ha toliko, kolikor bi mogli na pol hektara ali na enem hektaru. Vemo to, tovariši. Ne moreš kmetu prisiliti, marveč ga mora prepričati. Toda mar je pravično, če ta kmet dela tako? So ljudje, ki so ogorčeni in ki so izgubili pogled v bodočnost. So taki primeri, saj veste, da vedno udarjam po najbolj značilnih primerih. Kako pa bo tak človek rad začel s spomladansko setvijo, če so mu očistili podstrežje? Ne bo je začel rad, ali pa jo bo začel zelo nerad. Tudi pri vas v Bosni ne sejejo toliko, kolikor bi morali. Povedal vam bom številke, da boste vedeli, kako je s setvijo v naši državi. Vemo, da je bilo 1939. leta v Jugoslaviji zasejanih nekaj nad 7 milijonov hektarov. Lani je bilo zasejanih 6 milijonov 800.000 hektarov, kar je precej manj. V vsej državi je bilo posejano lani za okrog pol milijona hektarov manj kot 1948. Na vas v Bosni in Hercegovini odpade od tega približno 150.000 ha. To je velika številka za Bosno in Hercegovino. Zakaj vse to ni bilo posejano? Vem, da so bile težave, vem, da je bila vprečna živina zaposlena na drugem mestu, vem, da je bilo pomankanje delovne sile, vse to vem. Ni pa bilo tudi zadosti interesa za setev. Kaj pa bo država delala, če bo šlo tako naprej, če ne bo dovolj interesa za setev? Kje bomo vzeli novo žito, koruzo in drugo, kar moramo imeti za prehrano tistih, ki ne obdelujejo zemlje? Tu se torej iz ene napake dela druga. Na napakah posameznih ljudi, ki so nepravilno ravnali s ljudstvom, sedaj nastajajo druge napake pri posameznikih, ki so ogorčeni. Te napake bomo popravljali, kjer so. Toda kmet se ne sme samemu sebi maščevati, kdor pa tako dela, se maščuje samemu sebi, kajti odkod bo vzela?

Tovariši in tovarišice, zasejati je treba vsako ped naše zemlje, in ne samo za sejeti, temveč tudi paziti, kako bo raslo in rodilo. Na drugi strani je potrebno tudi več evidence o setvi. Mar mislite, da so ljudske oblasti v tem oziru storile vse, kar je potrebno? Niso. Tudi senska setev ni bila izpolnjena. So organi, ki so aktivni samo, kadar žito ozori in ko pride čas za odkup. Ljudske oblasti in Ljudska fronta in vsi tisti, ki so zadoležni, naj bodo aktivni že tedaj, ko je setev. Pomagati je treba tistim, ki ne morejo sami posejati, zasejati je treba vsako ped. Treba je gledati, koliko je kdo posejal, ne pa da ljudi nepravilno obremenjujejo, zasledovati je treba tudi setev in vedeti, koliko je kje rodilo da se ne bo šablonsko računalo, da se ne bo dogajalo, da bo recimo nekje v Bosni odstotek donosa računani kot v Volvodini, itd. Ne, treba je realno preneniti možnosti ljudstva pri razdelitvi žetve. Vse to se da odpraviti, treba je samo biti aktiven in buden, nenehno delati in misliti na to. To je stvar ljudske oblasti. Naj mi tovariši ne zamerijo, ker to ne zadeva samo Bosno in Hercegovino, temveč vse naše kraje.

O setvi sem govoril zato, ker mislim, da je to leto usodno za našo prehrano. Storitji moramo vse, da bo tudi letos zadosti žita za prehrano našega prebivalstva. Na drugi strani nam obljubljam.

(Nadaljevanje na 4. strani)